

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 7 rozhodl soudkyně JUDr. Ivona Kaňáková ve věci žalobce
proti žalovaným Česká
republika - Ministerstvo vnitra ČR, IC: 0007064, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, a 2.
Středočeský kraj – Krajský úřad Středočeského kraje, se sídlem Praha 5, Zborovská 11,
o poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním
postupem a nezákonným rozhodnutím

t a k t o:

- I. Druhý žalovaný je povinen zaplatit žalobci zadostiučinění ve výši 75.000,- Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žaloba se vůči 2. žalovanému co do částky 15.000,- Kč zamítá.
- III. Žaloba se vůči 1. žalovanému zamítá.
- IV. Prvnímu žalovanému se náhrada nákladů řízení proti žalobci nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou tomuto soudu dne 3. 2. 2014 se žalobce domáhal vydání rozsudku, ve kterém by jednak bylo konstatováno, že správní orgány v řízení o poskytování informací na základě žádosti žadatele ze dne 16. 3. 2013 (sp. zn. SZ_046677/2013/KUSK Krajského úřadu

Středočeského kraje sp. zn. MV-54120/ODK-2013 Ministerstva vnitra ČR postupovaly nesprávně a dále se žalobce domáhal náhrady vzniklé nemajetkové újmy jako přiměřeného zadostiučinění za nesprávný úřední postup a nezákonná rozhodnutí ve výši 30.000,-Kč.

Usnesením ze dne 28. dubna 2015, č.j. 14C 65/2014-23 soud žalobce vyzval k odstranění vad žaloby. Žalobce na základě citovaného usnesení vad žaloby odstranil podáním ze dne 30. 7. 2015 a žalobní petit upravil tak, že

- 1) 2. žalovaný je žalobci povinen zaplatit částku 30.000,-Kč jako přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu spočívající v nesprávném (nezákonném) postupu 2. žalovaného v řízení o poskytování informací na základě žádosti žadatele ze dne 16. 3. 2013, když vydal doposud 6 nezákonných rozhodnutí,
- 2) 2. žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 30.000,- Kč jako přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu spočívající v nevyřízení žádosti žalobce o poskytování informací v zákonné lhůtě a v řádném nepředložení spis nadřízenému orgánu k rozhodnutí,
- 3) 2. žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 30.000,- Kč jako přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu spočívající v tom, že 2. žalovaný způsobil průtahy v řízení o celkové délce 1,5 roku a neposkytnutí informací,
- 4) 1. žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 30.000,- Kč jako přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu spočívající v tom, že 1. žalovaný způsobil průtahy v řízení o celkové délce 1,5 roku a neposkytnutí informací.

Výše uvedený požadavek žalobce vyjádřený v rozsudečném návrhu vychází z toho, že žalobce dne 16. 3. 2013 se obrátil na 2. žalovaného se žádostí o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., a to konkrétně o sdělení výše platu a výše odměn ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje a jeho zástupce a o sdělení důvodů jednotlivých odměn v uplynulých dvou letech. Poskytnutí úplné informace pak trvalo 2,75 roku, neboť 1. žalovaný 6x zrušil nezákonná rozhodnutí 2. žalovaného a 7x vydal příkaz podle zákona č. 106/1999 Sb. k odstranění nesprávného postupu správního orgánu 1. stupně.

V těchto skutečnostech žalobce spatřuje nesprávný úřední postup a mnohonásobné překročení zákonem stanovené lhůty 15 dnů pro poskytnutí informace.

V důsledku shora popsané situace vyvolané pochybením správních orgánů byl žalobce jako žadatel vystaven zejména psychické újmě spočívající v právní nejistotě při vedení celého "sporu". Nelze přehlédnout ani ztrátu důvěryhodnosti správních orgánů při nekonečném vracení spisu k opakovanému vyřízení, a to na základě nerespektování závazného právního názoru nadřízeného správního orgánu, jak žalobce v tomto řízení uzavřel.

Žalobce k důkazu předložil doklady – listiny, které také soud v rámci dokazování k důkazu provedl.

Takto bylo zjištěno, že žalobce dne 16. 3. 2013 podal u 2. žalovaného žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), kterou se domáhal sdělení výše platu a výše odměn ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje a jeho zástupce a dále pak sdělení důvodů jednotlivých odměn v uplynulých dvou letech.

Dne 29. 3. 2013 vydal 2. žalovaný rozhodnutí sp.zn. SZ_046677/2013/KUSK, č.j. 046677/2013/KUSK, o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí dne 9. 4. 2013 odvolání a 1. žalovaný o něm rozhodl tak, že rozhodnutí 1. žalovaného ze dne 29. března 2013 bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k novému projednání.

Dne 28. května 2013 1. žalovaný vydal rozhodnutí, kterým byla žádost žalobce opětovně odmítnuta. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání dne 31. května 2013, o němž 1. žalovaný rozhodl tak, že rozhodnutí 2. žalovaného ze dne 28. května 2013 zrušil a věc mu vrátil k novému projednání.

Dne 15. července 2013 vydal 2. žalovaný rozhodnutí, jímž byla žádost žalobce opětovně odmítnuta. Dne 24. července 2013 podal žalobce proti tomuto rozhodnutí odvolání, o němž 1. žalovaný rozhodl tak, že rozhodnutí 2. žalovaného ze dne 15. července 2013 zrušil a věc vrátil 2. žalovanému k novému projednání.

Dne 23. září 2013 vydal 2. žalovaný rozhodnutí, jímž byla žádost žalobce opětovně odmítnuta. Dne 1. listopadu 2013 obdržel 1. žalovaný žádost žalobce o poskytnutí informace spolu se čtvrtým odvoláním ze dne 30. září 2013, kdy 1. žalovaný obdržel od 2. žalovaného čtvrté odvolání. Na základě této žádosti byl 2. žalovaný obeznámen s obdržením odvolání (č.j. MV-54120-27/ODK-2013 ze dne 5. listopadu 2013) a vyzván k zaslání předmětného spisového materiálu k rozhodnutí o odvolání, případně ke sdělení, jak u tohoto odvolání postupoval. V odpovědi na výzvu ze dne 5. listopadu 2013 2. žalovaný sdělil, že odvolací řízení podle § 51 až 93 správního řádu nebylo zahájeno, neboť za odvolání nemohl považovat zprávu prostřednictvím datové sítě bez uznávaného elektronického podpisu, která nebyla potvrzena, popřípadě doplněna ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu. Spolu s tímto sdělením 2. žalovaný zaslal 1. žalovanému kompletní spisovou dokumentaci. První žalovaný pro objasnění věci vyzval dopisem ze dne 27. listopadu 2013, č.j. MV-54120-30/ODK-2013 žalobce k zaslání datové zprávy, kterou bylo odvolání podáno, případně o jiné prokázání splnění náležitostí dle § 37 odst. 4 správního řádu. Prvnímu žalovanému se podařilo ověřit, že čtvrté odvolání ze dne 30. září 2013 zasláné 2. žalovanému splňuje náležitosti stanovené správním řádem. První žalovaný rozhodl o podaném odvolání žalobce tak, že rozhodnutí 2. žalovaného ze dne 23. září 2013 zrušil a věc mu vrátil k novému projednání.

Dne 8. ledna 2014 podal žalobce stížnost na postup 2. žalovaného, který v zákonné lhůtě nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, ani informace neposkytl. První žalovaný rozhodl o stížnosti tak, že 2. žalovanému přikázal ve stanovené lhůtě žádost o poskytnutí informací vyřídit.

Dne 19. března 2014 vydal 2. žalovaný rozhodnutí, kterým byla žádost žalobce opětovně odmítnuta. Dne 25. března 2014 podal žalobce proti rozhodnutí 2. žalovaného odvolání, o němž 1. žalovaný rozhodl tak, že rozhodnutí 2. žalovaného ze dne 19. března 2014 zrušil a věc mu vrátil k novému projednání.

Dne 23. května 2014 podal žalobce stížnost na postup 2. žalovaného, který v zákonné lhůtě nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, ani informace neposkytl. První žalovaný rozhodl o této stížnosti tak, že 2. žalovanému přikázal ve stanovené lhůtě žádost o poskytnutí informací vyřídit.

Dne 18. srpna 2014 bylo 2. žalovaným vydáno rozhodnutí, jímž byla žádost žalobce opětovně odmítnuta. Dne 28. srpna 2014 podal žalobce proti tomuto rozhodnutí odvolání, o němž 1. žalovaný rozhodl tak, že rozhodnutí 2. žalovaného ze dne 18. srpna 2014 zrušil a věc mu vrátil k novému projednání.

Dne 31. října 2014 podal žalobce stížnost na postup 2. žalovaného, který v zákonné lhůtě nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, ani informace neposkytl. První žalovaný rozhodl o této stížnosti tak, že 2. žalovanému přikázalo ve stanovené lhůtě žádost o poskytnutí informací vyřídit.

Dne 15. prosince 2014 2. žalovaný poskytl přípisem č.j. 162705/2014/KUSK žalobci požadovanou informaci v podobě sdělení výše platu a odměn ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje a jeho zástupce. Dále 2. žalovaný uvedl, že mimořádné odměny poskytuje v souladu s § 134 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce podal dne 21. prosince 2014 stížnost na postup 2. žalovaného, který v zákonné lhůtě nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, když informace částečně neposkytl. První žalovaný rozhodl o této stížnosti tak, že přikázal 2. žalovanému ve stanovené lhůtě vyřídit žádost žalobce o poskytnutí informace v části týkající se důvodů jednotlivých odměn.

Dne 18. února 2015 (na listině chyba v datu 18. ledna 2015) 2. žalovaný přípisem č.j. 012844/2015/KUSK poskytl žalobci informaci následujícího znění: „Mimořádné odměny poskytuje Středočeský kraj v souladu s § 134 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění. Odměny ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje a jeho zástupce byl přiznány za mimořádné pracovní úsilí a plnění zvláště významných koordinačních a organizačních úkolů“.

Dne 9. března 2015 podal žalobce stížnost na postup 2. žalovaného, který v zákonné lhůtě nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, ani informace neposkytl. První žalovaný rozhodl o stížnosti žalobce tak, že 2. žalovanému přikázal ve stanovené lhůtě žádost o poskytnutí informací vyřídit.

Dne 14. května 2015 podal žalobce další stížnost na postup 2. žalovaného, která byla datována dnem 13. května 2015. Žalobce v ní uvedl, že po vydání posledního rozhodnutí 1. žalovaného, jímž bylo 2. žalovanému přikázáno ve stanovené lhůtě žádost o poskytnutí informace vyřídit, 2. žalovaný žádost žalobce dle pokynu 1. žalovaného nevyřídil. Ze spisu, který 2. žalovaný předložil 1. žalovanému spolu se stížností žalobce, rovněž nevyplývalo, že by v této věci 2. žalovaný jakkoliv konal.

První žalovaný sdělil žalobci dopisem ze dne 10. července 2015, č.j. MV-54120-96/ODK-2013, že o podané stížnosti nemůže věcně rozhodovat, neboť pokud již bylo 2. žalovanému rozhodnutím č.j. MV-54120-88/ODK-2013 dle § 16a odst. 6 písm. b) informačního zákona přikázáno, aby vyřídil žalobcovu žádost a 2. žalovaný podle tohoto rozhodnutí nekonal a zůstal nečinný, již není procesně přípustné, aby žalobce opětovně podával stížnost na nečinnost 2. žalovaného podle informačního zákona, popřípadě žádal o ochranu před nečinností podle § 80 správního řádu. Žalobce se může bránit proti trvající nečinnosti povinného subjektu prostřednictvím

žaloby podle ustanovení § 79 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

Dne 21. července 2015 2. žalovaný přípisem č.j. 098644/2015/KUSK poskytl žalobci přehled platů a odměn ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje a jeho zástupce za období od 16.března 2011 do 16.března 2013, přičemž u každé jednotlivé odměny byl uveden konkrétní důvod jejího poskytnutí – za plnění mimořádných úkolů uložených Radou a hejtnanem Středočeského kraje.

Dne 25. července 2015 podal žalobce stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace dle § 16a odst. 1 písm. c) informačního zákona (stížnost je datována dne 24. července 2015), neboť mu byla informace poskytnuta částečně, aniž by o zbytku žádosti bylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí.

Spis spolu se stížností žalobce byl 1. žalovanému 2. žalovaným předložen dne 24. srpna 2015. Materiál byl 2. žalovaným postoupen přípisem ze dne 17. srpna 2015, č.j. 110254/2015/KUSK. Dne 2. září 2015 rozhodl 1. žalovaný o stížnosti žalobce tak, že 2. žalovanému se přikazuje dle § 16a odst. 6 písm. b) informačního zákona, aby do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí žádost žalobce o poskytnutí informací vyřídil dle požadavků v žádosti.

Dopisem ze dne 7. října 2015, č.j. 12093082015/KUSK, který byl vypraven dne 12. října 2015, 2. žalovaný žalobci sdělil, že „trvá na své odpovědi ze dne 21. července 2015, č.j. 098644/2015/KUSK. Požadované informace byly žadateli poskytnuty a účel sledovaný informačním zákonem byl naplněn. Pokud se jedná o formát, v jakém byly informace poskytnuty, tak si je 2. žalovaný vědom toho, že byl žádán o doručení na e-mailovou adresu žalobce“.

Vzhledem k tomu, že poskytnuté informace obsahují osobní údaje chráněné zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“), byl 2. žalovaný připraven poskytnout požadované informace elektronicky, avšak výhradně systémem datových schránek, který zaručuje ochranu zasílaných dat proti zneužití, jelikož se jedná o systém důvěrný. Oproti tomu zaslání daných informací formou elektronické pošty na e-mailovou adresu představuje riziko ztráty či zneužití dat, a tedy nezaručuje ochranu osobních údajů“.

Dne 12. října 2015 obdržel 1. žalovaný žádost žalobce o informaci, kdy obdržel od 2. žalovaného stížnost ze dne 30. září 2015 ve věci platu a odměn ředitele. Dne 13. října obdržel 1. žalovaný na vědomí zaslou „Desátou stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace (podle zákona č. 106/1999 Sb., -platy a odměny ředitele)“ ze dne 12. října 2015.

První žalovaný následně dopisem ze dne 19. října 2015 vyzval 2. žalovaného k zaslání spisového materiálu, případně ke sdělení, jak u uvedených stížností postupoval, a to ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení výzvy. Výzva byla 2. žalovanému doručena dne 20. října 2015. Dne 22. října 2015 obdržel 1. žalovaný příslušný spisový materiál, když k postoupení došlo přípisem ze dne 14. října 2015, č.j. 133292/2015/KUSK). Rozhodnutím 1. žalovaného ze dne 4. listopadu 2015 bylo 2. žalovanému přikázáno, aby do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí žádost žalobce o poskytnutí informací vyřídil.

Druhý žalovaný přípisem ze dne 25. listopadu 2015, č.j. 148702/2015/KUSK poskytl žalobci požadovanou informaci dle požadavků žalobce, tedy v elektronické podobě na jím zvolenou e-mailovou adresu, když přípis byl vypraven dne 27. listopadu 2015.

Proti způsobu vyřízení žádosti se žalobce bránil stížností ze dne 29. listopadu 2015, neboť 2. žalovaný poskytl žalobci informaci pouze částečně, aniž bylo o zbytku žádosti vydáno rozhodnutí o odmítnutí.

Dne 9. prosince 2015 obdržel 1. žalovaný žádost žalobce o informaci, kdy obdržel od 2. žalovaného stížnost ze dne 29. listopadu 2015 ve věci platu a odměn ředitele. První žalovaný dopisem ze dne 15. prosince 2015 vyzval 2. žalovaného k zaslání spisového materiálu, případně ke sdělení, jak u uvedených stížností postupoval a to ve lhůtě 7 dnů od dne doručení výzvy. Výzva byla 2. žalovanému doručena dne 18. 12. 2015.

Spis spolu se stížností ze dne 29. listopadu 2015 byl 1. žalovanému předložen dne 21. prosince 2015. Materiál byl 2. žalovaným postoupen přípisem ze dne 16. prosince 2015, č.j. 155830/2015/KUSK, v němž 2. žalovaný uvedl, že žádost o informace ze dne 16. března 2013 byla žalobci poskytnuta v plném rozsahu a elektronickou formou dne 27. listopadu 2015 pod č.j. 148702/2015/KUSK, čímž byl účel informačního zákona naplněn.

Dne 5. ledna 2016 vydal 1. žalovaný rozhodnutí, kterým podle § 16a odst. 6 písm. a) informačního zákona se postup 2. žalovaného při vyřizování žádosti o poskytnutí informací ze dne 16. března 2013 potvrzuje.

První žalovaný v průběhu řízení namítal nedostatek pasívní legitimace, neboť žalobce se domáhal informací podle informačního zákona, a to informací souvisejících s činností Krajského úřadu Středočeského kraje podle § 5 odst. 3 informačního zákona. Jednalo se o informace ve věci sdělení výše platu a odměn ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje a jeho zástupce a o sdělení důvodů jednotlivých odměn v uplynulých dvou letech, jejichž poskytnutí náleží do výkonu samostatné působnosti územního samosprávného celku, tedy Krajského úřadu Středočeského kraje. První žalovaný byl v této věci nadřízeným orgánem, který rozhodoval odvoláních žalobce do rozhodnutí povinného subjektu – 2. žalovaného ve smyslu ustanovení § 16 informačního zákona nebo o stížnostech na postup 2. žalovaného při poskytování informací žalobci ve smyslu ustanovení § 16a informačního zákona.

Druhý žalovaný, který se jednání před soudem neúčastnil, když se z něho písemně omluvil, a soud tedy v souladu s ustanovením § 101 odst. 3 o.s.ř. jednal v jeho nepřítomnosti, ve svém písemném vyjádření k žalobě ze dne 19. 10. 2015 uvedl, že pokud došlo k překročení zákonné lhůty, pak se tak stalo řádově ve dnech, tedy právo žalobce na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě nebylo porušeno. Dále uvedl, že svá rozhodnutí o odmítnutí žádostí žalobce o poskytnutí informací vždy náležitě odůvodňoval a k ustálení judikatury došlo až koncem roku 2014. Dále uvedl, že žalobce neprokázal, jaký má pro něj předmět řízení význam. Konečně vznesl námitku promlčení. Z těchto všech důvodů navrhoval, aby soud žalobu zamítl.

V řízení bylo třeba vyřešit základní otázku, tedy zda rozhodoval Krajský úřad Středočeského kraje o poskytnutí informací dle informačního zákona v rámci samostatné nebo přenesené působnosti.

Pokud by Krajský úřad Středočeského kraje jednal v působnosti přenesené, pak by za případně vzniklou škodu nesprávným úředním postupem skutečně odpovídal stát zastoupený

příslušným ministerstvem, který byl také žalobcem označen jako 1. žalovaný. Za předpokladu, že odpověď na shora vznesenou otázku by zněla tak, že Krajský úřad Středočeského kraje rozhodoval v rámci samostatné působnosti, nemohl by soud uzavřít, že 1. žalovaný je v řízení pasivně legitimován.

Shora uvedená otázka totiž vyplývá z ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, když podle tohoto ustanovení územní samosprávné celky odpovídají za podmíněk stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci svěřené jim zákonem v rámci samostatné působnosti (dále jen „územní celky v samostatné působnosti“).

Podle § 2 odst. 1 informačního zákona povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Lze tedy uzavřít, že jako povinný subjekt v projednávaném případě je územní samosprávný celek.

Podle § 14 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o krajích“) do samostatné působnosti kraje patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů kraje, pokud nejde o přenesenou působnost kraje.

Podle § 14 odst. 2 zákona o krajích do samostatné působnosti kraje patří zejména záležitosti uvedené v § 11, 35, 36 a 59, s výjimkou vydávání nařízení kraje, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti svěří zákon.

Ačkoli poskytování informací občanům zákon o krajích výslovně neupravuje jako samostatnou působnost kraje, tedy i 2. žalovaného, v tomto směru soud poukazuje na § 16 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého do samostatné působnosti hlavního města Prahy (poznámka soudu – které je na roveň postavení krajů) patří zejména záležitosti uvedené v § 59 a 68. Hlavní město Praha v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeb bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Prakticky totožná úprava se nachází i v § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb. zákona o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Ze shora uvedeného pak vyplývá, že uspokojování potřeb informací náleží skutečně do samostatné působnosti Středočeského kraje.

Ve smyslu § 1 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. je tedy zřejmé, že povinnost poskytovat informace ve smyslu organizačního zákona je v konkrétním případě povinností Středočeského kraje v rámci samostatné působnosti a nikoliv tedy 1. žalovaného - České republiky v tomto řízení zastoupené Ministerstvem vnitra ČR.

S ohledem na to, že námitka 1. žalovaného spočívající v namítaném nedostatku pasivní legitimace byla shledána důvodnou, nezbylo, nežli žalobu vůči 1. žalovanému jako nedůvodnou zamítnout, jak soud vyslovil ve výroku III. tohoto rozsudku.

Pokud se týká 2. žalovaného, vůči němu soud shledal žalobu částečně důvodnou.

Námítku vznesenou 2. žalovaným ohledně promlčení nároku na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu soud důvodnou neshledal.

Podle § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 82/1998 Sb.“), nárok na náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona se promlčí za 6 měsíců ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě, nejpozději však do deseti let ode dne, kdy nastala právní skutečnost, se kterou je vznik nemajetkové újmy spojen. Vznikla-li nemajetková újma nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, neskončí promlčecí doba dříve než za 6 měsíců od skončení řízení, v němž k tomuto nesprávnému úřednímu postupu došlo.

Podle § 22 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. územní celky v samostatné působnosti odpovídají za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Jak vyplývá z výše provedených listinných důkazů, řízení o žádosti žalobce o poskytnutí informací ze dne 16. 3. 2013 skončilo až 27. 11. 2015, kdy 2. žalovaný poskytl žalobci požadované informace v požadovaném rozsahu a ve formě, o kterou žalobce požádal. Žalobce podal žalobu dne 3. 2. 2014. K promlčení tedy v daném případě nedošlo.

Dále se soud zabýval otázkou výše zadostiučinění odpovídající nemajetkové újmě žalobce. Přitom vycházel z provedených listinných důkazů a zjištěného skutkového stavu, když žalobce podal u 2. žalovaného dne 16. 3. 2013 žádost o poskytnutí informací a tato jeho žádost byla 2. žalovaným řádně vyřízena až dne 27. 11. 2015. Druhý žalovaný vydal v průběhu řízení o žádosti o poskytnutí informací ze dne 16. 3. 2013 šest rozhodnutí, které 1. žalovaný svými rozhodnutími vždy zrušil podle § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a věc vrátil 2. žalovanému k novému projednání. Taková rozhodnutí vydal 1. žalovaný dne 13. 5. 2013, 24. 6. 2013, 12. 8. 2013, 11. 12. 2013, 22. 4. 2014 a 29. 9. 2014.

V rozhodnutí ze dne 29. září 2014, č.j. MV-54120-69/ODK-2013 1.žalovaný uvedl, že stále opakuje právní názory uvedené již v jeho rozhodnutích ze dne 13. 5. 2013, 24. 6. 2013, 22. 8. 2013, 11. 12. 2013 a 22. 4. 2014. První žalovaný 2. žalovanému připomněl, že 2. žalovaný je vázán právním názorem 1. žalovaného. Dále uvedl, že 2. žalovaný dlouhodobě nerespektuje názory 1. žalovaného jakožto odvolacího orgánu a reálně tak riskuje, že se neúspěšný žadatel o informace bude proti tomuto postupu bránit podáním žaloby či jiným způsobem. První žalovaný připomněl 2. žalovanému rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. dubna 2014, č.j. 10 A 18/2014-52 a uvedl, že pakliže by byl 1.žalovaný odsouzen k zaplacení soudních výloh, bude požadovat jejich regresní úhradu od 2.žalovaného, neboť 2.žalovaný postupuje nezákonně, když nerespektuje závazný právní názor svého nadřízeného orgánu – 1.žalovaného.

Dále bylo v řízení prokázáno, že 1. žalovaný vydal v řízení celkem 7 rozhodnutí, a to dne 5. 3. 2014, 2. 7. 2014, 25. 11. 2014, 27. 1. 2015, 31. 3. 2015, 2. 9. 2015 a 4. 11. 2015, kterými vždy 2. žalovanému přikázal dle § 16a odst. 6 písm. b) informačního zákona, aby do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí žádost žalobce o poskytnutí informací vyřídil.

Podle § 14 odst. 5 písm. d) informačního zákona, nerozhodne-li povinný subjekt o odmítnutí žádosti po poskytnutí informace, je povinen požadované informace poskytnout do 15 dnů ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění. Podle § 14 odst. 7 informačního zákona lze tuto lhůtu prodloužit ze závažných důvodů nejvýše o deset dní, když závažné důvody jsou v tomto ustanovení taxativně uvedeny.

Vzhledem k tomu, že již v prvním rozhodnutí ze dne 13. 5. 2013, kterým 1. žalovaný rozhodoval o rozhodnutí 2. žalovaného, kterým žádost žalobce o poskytnutí informací ze dne 16. 3. 2013 odmítl, vyslovil 1. žalovaný závazný právní názor, podle kterého měly být požadované informace žalobci poskytnuty, je pro soud nepochopitelné a zarážející, proč 2.žalvoaný ve svém nezákonném postupu pokračoval i při vydání dalších 5 rozhodnutí o žádosti žalobce o poskytnutí informace, která musela být vždy 1.žalvoaným následně zrušena.

Žalobce se tedy svého práva na poskytnutí informací domohl po 2.žalvoaném až po více jak 2 letech a 8 měsících po podání žádosti o poskytnutí informace, což soud hodnotí jako nepřipustné a jednání 2.žalvoaného vůči žalobci hraničí až se šikanou, když i přes závazný právní názor 1.žalvoaného opakovaně vyřčený v jeho zrušujících rozhodnutích 2. žalovaný stále žalobci odpíral, a to bezdůvodně, jeho právo na požadované informace.

Zde bohužel i zcela selhala dohledová činnost 1. žalovaného nad činností 2.žalovaného, když se spokojil pouze s tím, že jako správní orgán plnil svoji povinnost rušit nezákonná rozhodnutí 2.žalovaného a vydávat rozhodnutí, kterými 2.žalovanému opakovaně přikazoval o žádosti žalobce o poskytnutí informací rozhodnout, ale již nečinil kroky přimět 2.žalovaného k vyvození personální odpovědnosti těch pracovníků, kteří opakovaně v rámci své rozhodovací činnosti či spíše nečinnosti porušovali právní předpisy a tím zapříčinili situaci, že žalobci bude z peněz daňových poplatníků muset být z důvodu nezákonného a šikanózního jednání 2.žalovaného vůči žalobci vyplaceno zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve

znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 82/1998 Sb.“) Druhý žalovaný porušil právo žalobce na vydání rozhodnutí v zákonné lhůtě.

Podle § 13 odst. 1,2 zákona č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda. Podle § 31a citovaného zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práv by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. V případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé nebo třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilych odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

Při úvaze o výši přiměřeného zadostiučinění vycházel soud z Manuálu pro aplikaci zákona č. 82/1998 Sb. na případy odškodňování průtahů v řízení vydaného Ministerstvem spravedlnosti ČR jako dokumentu zohledňujícímu výši přiznávaných částek v rámci evropské judikatury i ze Stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 4. 2011 Cpjn 206/2010, které v podstatě obsahuje stejné zásady pro rozhodování o přiměřeném zadostiučinění, přičemž dospěl k následujícím závěrům. Evropský soud vychází z vyvratitelné domněnky, že nepřiměřená délka řízení znamená pro stěžovatele morální újmu a žádné důkazy v tomto směru v zásadě nevyžaduje (viz Apicella, odst. 93), neboť újma vzniká samotným porušením práva, a v tomto řízení bylo prokázáno, že došlo k nepřiměřené délce správního řízení. Obecně lze říci, že správní řízení a i řízení o žádosti o poskytnutí informací, je zákonem lhůtováno právě proto, aby bylo rozhodováno v kratších lhůtách, než je očekávatelné například v soudním řízení. U žalobce se jednalo o vyřízení jeho žádosti ze dne 16. 3. 2013 o poskytnutí informací, týkající se platu a odměn ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje a jeho zástupce za poslední 2 roky s odůvodněním výše přiznaných jednotlivých odměn. Je třeba přisvědčit žalobci, že na poskytnutí takové informace má právo každý občan, neboť právě z peněz daňových poplatníků, tedy z veřejných prostředků jsou placeni i funkcionáři, o jejichž odměňování žalobce informace žádal, a na takové informace mají dle judikatury Nejvyššího správního soudu občané právo.

V této souvislosti poukazuje soud na Závěrečné stanovisko veřejného ochránce práv ve věci neposkytnutí informací o výši platu a odměn vedoucích zaměstnanců Magistrátu města Děčín ze dne 22. února 2013, sp. zn. 5362/2011/VOP/KČ, které přehledným způsobem vyjmenovává i judikaturu, která se k tomuto tématu váže a která stanoví, že takové informace jsou správní orgány

povinny žadatelům poskytovat. Jedná se o rozsudek Soudního dvora EU ve spojených věcech C-465/00, C-38/01 a C-139/01, jehož předmětem byla předběžná otázka týkající se výkladu směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. Dále se jedná o rozsudky Nejvyššího správního soudu, a to ze dne 27. května 2011, č.j. As 57/2010-79, ze dne 11. listopadu 2011, č.j. 4As 40/2010-60 a ze dne 6. 12. 2012, č.j. 1As 169/2012-38.

Jak z výše uvedených rozhodnutí vyplývá, jedná se o judikaturu starší, z roku 2011 a 2012. Není tedy pravdou, jak tvrdí 2. žalovaný ve svém vyjádření k žalobě, že teprve koncem roku 2014 byla judikatura ve věci poskytování informací o platech a odměnách zaměstnanců správních úřadů ustálena, a proto dříve nemohl žalobci požadovanou informaci poskytnout. Toto tvrzení 2. žalovaného považuje soud jako alibistické, které pramení buď z toho, že 2. žalovaný chce svůj nezákonný postup vůči žalobci nějakým způsobem obhájit nebo z nekompetentnosti pracovníků příslušného útvaru 2. žalovaného, kteří v době rozhodování o žádosti žalobce neznali již 2 roky starou judikaturu Nejvyššího správního soudu.

Jestliže tedy řízení trvalo více jak 2 roky a 8 měsíců, trvalo dle názoru soudu řádově o 29 měsíců déle, než bylo očekávatelné, přičemž 2. žalovaný neměl žádný podstatný argument odůvodňující potřebu takto dlouhého řízení, a žalobci tak přísluší s ohledem na výše uvedený manuál 55.011,- Kč (1.667,- Kč za 1 měsíc řízení x 33 měsíců). Soud použil samotnou hranici horního intervalu, tedy 1.667,- Kč za 1 měsíc řízení, neboť řízení o poskytnutí informací na základě žádosti žalobce ze dne 16. 3. 2013 bylo extrémně dlouhé. Jeho délka byla mnohonásobně delší, než by bylo možno vzhledem k okolnostem případu očekávat. Odvolací orgán, tedy 1. žalovaný, 6x zrušil rozhodnutí 2. žalovaného, neboť 2. žalovaný bez jakéhokoli vysvětlení opakovaně nerespektoval závazný právní názor 1. žalovaného a nereagoval ani na 7 rozhodnutí 1. žalovaného, kterým 2. žalovaný uložil vyřídit žádost žalobce do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Tento postup 2. žalovaného hraničí se šikanou žalobce.

Dále soud zvažoval další zákonná hlediska uvedená v § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., když dospěl k závěru, se že nejednalo o složitou věc, neboť účelem řízení bylo žalobci poskytnout informace o platu a odměnách ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje a jeho zástupce za poslední 2 roky a odůvodnění přidělení jednotlivých odměn, když tyto informace nepochybně 2. žalovaný vede a jejich vyhledání není administrativně náročné a navíc předmětná problematika již byla Nejvyšším správním soudem v té době již opakovaně judikována. Žalobce měl oprávněný zájem na poskytnutí této informace, neboť se jedná o finanční prostředky z veřejných rozpočtů, do nichž přispívají všichni daňoví poplatníci a mají právo na kontrolu, jak je s těmito prostředky hospodařeno a za co jsou vynakládány. Z těchto důvodů soud zvýšil v souladu se Stanoviskem občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky č. Cpjn 206/2010 ze dne 13. 4. 2011 základní částku o 36,33%, když podle tohoto Stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky je v obecné rovině dostačující zvýšení či snížení základní částky nepřesahující 50%, aby byl zachován vztah přiměřenosti mezi utrpěnou újmou a za ni poskytovaným odškodněním. Výsledné zadostiučnění tedy představuje základní částku 550.011 Kč zvýšenou o 36,33%, tedy o 19.989,- Kč, proto soud žalobě vůči 2. žalovanému co do

částky 75.000,- vyhověl a co do zbytku, tedy co do částky 15.000,- Kč vůči 2. žalovanému žalobu zamítl.

Pokud se týká náhrady nákladů řízení, ve věci vůči 2. žalovanému úspěšný žalobce je nepožadoval. Rovněž 1. žalovaný byl ve věci úspěšný, když žaloba byla vůči němu zamítnuta z důvodu nedostatku pasivní legitimace. První žalovaný ve věci uplatnil požadavek na náhradu nákladů řízení ve výši 900,- Kč, kterou výslovně požadoval po žalobci.

Podle § 150 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“) jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nebo odmítne-li účastník bez vážného důvodu zúčastnit se prvního jednání s mediátorem nařízeného soudem, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat.

Z průběhu řízení bylo prokázáno, že žalobce byl z důvodu obstrukčního až šikanózního jednání 2. žalovaného vůči osobě žalobce nucen obrátit se se svým nárokem na soud, když požadavek žalobce na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která byla žalobci způsobena postupem 2. žalovaného, byl soudem v rozsahu 75% z žalované částky žalobci přiznán. Vůči prvnímu žalovanému byla zamítnuta žaloba pouze z důvodu nedostatku pasivní legitimace. Požadavek 1. žalovaného na zaplacení náhrady nákladů řízení výlučně po žalobci shledává soud v rozporu s dobrými mravy. První žalovaný, jakožto nadřízený orgán 2. žalovaného zcela selhal v kontrolní a dohledové činnosti, když dosud z nezákonného a obstrukčního postupu 2. žalovaného, jeho konkrétních pracovníků, nevyvodil personální či jinou odpovědnost. Je pravdou, že žalovaný plnil řádně roli odvolacího orgánu, když 2. žalovanému 6x zrušil jeho nezákonná rozhodnutí a 7x mu rozhodnutím přikázal ve stanovené lhůtě vyřídit žádost žalobce poskytnutí informací ze dne 16. 3. 2013, ale neudělal nic navíc, i když viděl, že 2. žalovaný jeho závazné pokyny naprosto ignoruje a to opakovaně. První žalovaný je tedy v tomto ohledu spoluzodpovědný za to, že nezákonné a obstrukční, dle soudu i šikanózní jednání 2. žalovaného vůči žalobci znamená v důsledku vyplacení zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která žalobci postupem 2. žalovaného prokazatelně vznikla, tedy výplatu z veřejných prostředků. Proto soud dospěl k závěru, že přiznání náhrady nákladů řízení 1. žalovanému vůči žalobci by bylo nespravedlivé, v rozporu s dobrými mravy a nemorální, neboť vzhledem k postupu 2. žalovaného, vůči kterému 1. žalovaný neuplatňoval řádně své pravomoci z hlediska kontroly, i 1. žalovaný nese svůj díl odpovědnosti za to, že z veřejných prostředků bude muset být žalobci vyplaceno přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu, kterou mu způsobil 2. žalovaný. Z výše uvedených důvodů proto soud náhradu nákladů řízení 1. žalovanému proti žalobci nepřiznal.

Lhůtu k plnění stanovil soud podle § 160 odst. 1 věty první za středníkem středníkem o.s.ř. Soud přihlédl ke skutečnosti, že se jedná o vyšší částku, která bude muset být vyplacena z veřejných rozpočtů a výplatě této částky bude muset předcházet předepsaný úřední postup ze strany 2. žalovaného. Vyplacení částky 2. žalovaným by tak ve lhůtě předvídané v ustanovení § 160 odst. 1 věty první před středníkem o.s.ř., tedy do 3 dnů od právní moci rozsudku, nebylo v praxi možné provést. Proto soud povolil 2. žalovanému k zaplacení částky 75.000,- Kč žalobci lhůtu delší, a to do jednoho měsíce od právní moci rozsudku.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 7.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí.

V Praze dne 20. ledna 2016

JUDr. Iva Kaňáková, v. r.
soudkyně

Za správnost vyhotovení:
Šárka Gorolová

Šárka
Gorolová

Digitalně podepsal Šárka
Gorolová
DN: c=CZ, o=Obvodní soud pro
Prahu 7 (IC 00024449), ou=428,
cn=Šárka Gorolová,
serialNumber=P201315
Datum: 2016.01.22 08:25:38
+0100'

Středočeský kraj
KRAJSKÝ ÚŘAD

OBVODNÍ SOUD PRO PRAHU 7
Číslo jednací: 1-03-2016
DNE: 3. března 2016
příloh: 1
čet: 1

Strana 1 (celkem 4)

Osobně

V Praze dne: 1. března 2016
Číslo jednací: 034248/2016/KUSK
Vyřizuje: Mgr. Šebesta/I. 673

Městský soud v Praze
Spálená 2
112 16 Praha 2
prostřednictvím
Obvodní soud pro Prahu 7
Ovocný trh 587/14
112 94 Praha 1

Vaše sp.zn. 14 C 65/2014-112

Žalobce:

ca

Žalovaný: Krajský úřad Středočeského kraje, Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

Odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7,
sp.zn. 14 C 65/2014-112 ze dne 20. ledna 2016.

Tříkrát

Soudní poplatek bude uhrazen převodem z bankovního účtu po sdělení variabilního symbolu
a čísla účtu soudu.

Příloha: Pověření k jednání

-122-

I.

Žalovaný Krajský úřad Středočeského kraje podává odvolání proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7, sp.zn. 14 C 65/2014-112 ze dne 20. ledna 2016, doručenému dne 24. února 2016 proti výroku I. a navrhuje, aby odvolací soud rozsudek změnil tak, že žaloba se zamítá, nebo aby rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně s tím, že žaloba se zamítá.

II.

Žalovaný Krajský úřad Středočeského kraje napadá rozsudek soudu z následujících důvodů.

A.

Je nesporné, že žalobce napadá rozhodnutí žalovaného a označuje jej v žalobě jako „Krajský úřad Středočeského kraje“. Stejně tak uložil soud povinnost „Krajskému úřadu Středočeského kraje“. Z rozsudku tak například na straně 6, třetí odstavec zdola „...rozhodoval Krajský úřad Středočeského kraje o poskytnutí informace...“. Je nesporné, že Krajský úřad Středočeského kraje je orgánem kraje. Tento orgán kraje však nemá samostatnou právní subjektivitu, a to ani procesní ani hmotnou v soukromoprávních (občanskoprávních) vztazích. Nedostatek pasivní legitimace na straně žalovaného „Krajského úřadu Středočeského kraje“ je neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení, jehož důsledkem je zastavení řízení podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř.

Soud nesprávně právně hodnotil otázku samostatné působnosti rozhodování Krajského úřadu Středočeského kraje jako orgánu kraje. Podle § 66 zákona č. 129/2000 Sb., krajský úřad plní úkoly v **samostatné působnosti uložené mu zastupitelstvem a radou a napomáhá činnosti výborů a komisí**. Rada může ukládat úkoly krajskému úřadu jen v rozsahu své působnosti svěřené jí zákonem. Krajský úřad rozhoduje v **samostatné působnosti v případech stanovených tímto zákonem nebo zvláštním zákonem**. Krajský úřad Středočeského kraje při odpovědi na žádost o informaci neplnil úkol uložený mu zastupitelstvem ani radou. Ani zvláštní zákon, zákon č. 106/1999 Sb., nestanoví, že na žádost o informace odpovídá výslovně „krajský úřad“. Podle názoru žalovaného je povinným subjektem vždy samosprávný celek, tedy Středočeský kraj, a nikoliv jeho jednotlivý orgán. Žalovaným měl být Středočeský kraj. Jde o neodstranitelný nedostatek podmínky řízení, jehož důsledkem je zastavení řízení podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř.

Soud nesprávně právně hodnotil otázku práva na informace. Soud použil analogie zákona o obcích a zákona o hlavním městě Praze, přitom však pominul, že nárok na informace má „občan“ obce nebo hl.m. Prahy. Podle § 1 zákona č. 129/2000 Sb., je kraj územním společenstvím **občanů**, které má právo na samosprávu. Podle § 12 zákona č. 129/2000 Sb., **občanem kraje** je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je přihlášena k trvalému pobytu v některé obci nebo na území vojenského újezdu v územním obvodu kraje. Je nesporné, že žalobce **není občanem** Středočeského kraje, s ohledem na jeho trvalé bydliště Lopatecká 340/24, Praha 4 a poté Londýnská 136/54, Praha 2. Žalobce, který není občanem Středočeského kraje, nesplňuje podmínku závažného zájmu na informace.

Žaloba jako jednostranný dispoziční procesní úkon musí být posuzována podle toho, jak byl tento úkon navenek projeven, nikoliv podle toho, jestli mezi projeveným procesním úkonem a vnitřní vůlí jednatelů je skutečný souhlas. Ani podstatný omyl účastníka mezi tím, co procesním úkonem projevil a tím, co jím projeviti chtěl, nemá na procesní úkon a jeho účinnost žádný vliv. Jak k tomuto institutu uvádí i komentářová literatura, „v řízení před soudem není podstatné, co účastník zamýšlel projevit nebo zda nastal rozpor mezi jeho vůlí a projevem vůle. Rozhodující je, co účastník svým procesním úkonem vyjádřil: šlo-li o projev vůle dostatečně určitý a srozumitelný (tedy byl-li procesní úkon z tohoto hlediska perfektní) a jestliže jeho účinky v řízení nastaly, nemůže dodatečně zjištění, že účastník jednal (učinil procesní úkon) v omylu, na tomto následku nic změnit. Omyl v procesním úkonu tedy nemá za řízení právní význam.“ (Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I, II Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, str. 260 a násl.). Proto měla být žaloba zamítnuta.

B.

Jak bylo výše uvedeno, není žalobce občanem Středočeského kraje, nepodílí se žádnými přímými daněmi na příjmech Středočeského kraje, a tedy nesplňuje test proporcionality. Soud se otázkou důvodů, proč, k čemu má sloužit informace o mzdových prostředcích vynaložených z rozpočtu Středočeského kraje, má skutečně žalobci sloužit. Soud nesprávně právně hodnotil otázku důvodnosti požadované informace, když žalobce není občanem kraje a nemá žádný zákonem předpokládaný důvod pro kontrolu vydávaných prostředků krajského rozpočtu. Tuto skutečnost nelze posuzovat analogicky s vynakládáními veřejnými prostředky u ústředního orgánu veřejné moci, který nakládá s prostředky získanými z přímých daní všech občanů.

Žalobce nesplnil test proporcionality, když neuvádí žádný důvod, proč požaduje informaci o odměnách ředitele Krajského úřadu Středočeského kraje. Je nesporné, že žalobce není občanem kraje, nemá zájem na kontrole vynakládáních prostředků kraje. Soud se otázkou testu závažnosti soukromého zájmu na zveřejnění osobních údajů vůbec nezabýval.

Soud nesprávně právně hodnotil otázku povinnosti poskytovat osobní údaje, spočívající v uvedení odměn a jejich odůvodnění ke konkrétnímu pracovníkovi. Úřad pro ochranu osobních údajů vyžadoval podrobení žádosti o sdělení platů a odměn testu proporcionality a upozorňoval, že „...V případě, kdy shledá, že veřejný zájem na zveřejnění platu konkrétního zaměstnance nepřeváží veřejný zájem na ochraně jeho soukromého života, bude takové jednání sankcionovat...“. Žalovanému, respektive povinnému subjektu Středočeskému kraji, hrozí sankce za zveřejnění informace o platu. Proto teprve koncem roku 2014, po ustálení výkladu práva, které přísluší pouze soudům, po vydání dalšího rozsudku k poskytování osobních údajů ve formě platů a odměn, poskytnul Středočeský kraj informace žalobce.

C.

Podle platné judikatury musí být součástí žaloby návrh na vyslovení porušení práva na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Žalobce v žalobě, a ani doplnění žaloby výslovně netvrdí ani nenavrhuje vyslovení porušení práva. Soud nesprávně právně posoudil náležitosti žaloby, žaloba měla být pro vadu zamítnuta. Soud přisoudil více, než žalobce požadoval.

124 -

Podle § 153 odst. 2 o.s.ř. soud může překročit návrhy účastníků a přisoudit něco jiného nebo více, než čeho se domáhají, jen tehdy, jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky. Žalobce v žalobě i v doplnění žaloby požadoval pouze část nemajetkové újmy ve výši 30 tisíc korun českých. Soud přisoudil více, než žalobce požadoval, a to přesto, že žádný právní předpis výši odškodného neupravuje.

III.

Z uvedených důvodů má proto žalovaný Krajský úřad Středočeského kraje za to, že v daném případě soud prvního stupně v řízení nepřihlédl k odvolatelem tvrzeným skutečnostem nebo k jím označeným důkazům, soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním, rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Odvolatel Krajský úřad Středočeského kraje proto navrhuje, aby odvolací soud, pokud rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7, sp.zn. 14 C 65/2014 -112 ze dne 20. ledna 2016, doručený dne 24. února 2016, podle § 220 o.s.ř. nezmění tak, že žaloba se zamítá,

z r u š í l

podle ustanovení § 219a odst. 1 písm. a) a b) občanského soudního řádu rozsudek a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, žalobci nepřiznal náhradu nákladů řízení, a žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení (i ve smyslu nálezu Ústavního soudu sp.zn. Pl. ÚS 39/13) soudní poplatek za odvolání, a za písemné úkony.

Mgr. Karel Šebesta
zaměstnanec Středočeského kraje pověřen k jednání

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 7 rozhodl soudkyně MUDr. Ivou Kaňákovou ve věci žalobce
[...], proti žalovanému Česká
republika - Ministerstvo vnitra ČR, IČ: 0007064, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3,
o zaplacení 26.000,- Kč,

t a k t o:

- I. Žaloba s tím, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 26.000,- Kč, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou tomuto soudu dne 29. 8. 2013 se žalobce domáhal vydání rozsudku, kterým by žalobci byla přiznána částka 26.000,- Kč jako náhrada nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem. Uvedl, že správní orgány v řízení o poskytování informací na základě žádosti žalobce ze dne 11. 4. 2011 postupovaly nesprávně a tím žalobci vznikla nemajetková újma.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, neboť žalobce vznik tvrzené nemajetkové újmy nijak neprokázal.

Žalobce k důkazu předložil doklady – listiny, které také soud v rámci dokazování k důkazu provedl, rovněž tak soud provedl důkaz správním spisem žalovaného.

Takto bylo zjištěno, že dne 11. 4. 2011 podal žalobce žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), kterou se domáhal poskytnutí rozhodnutí o

přestupku. Rozhodnutím Magistrátu města Opavy ze dne 21. 4. 2011 byla žádost o poskytnutí informace odmítnuta. Proti tomuto rozhodnutí bylo dne 9. 5. 2011 podáno odvolání. Krajský úřad Moravskoslezského kraje rozhodnutím č.j. MSK 92750/2011 ze dne 9. 6. 2011 odvoláním napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu 1.stupně k novému projednání s tím, že své případné nové rozhodnutí o odmítnutí žádosti žadatele správní orgán 1.stupně řádně odůvodní, a to s ohledem na konkrétní skutečnosti v dané věci. Vzhledem k tomu, že správní orgán nerozhodl ve lhůtě podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7 informačního zákona, podal žalobce proti jeho postupu dne 14. 7. 2011 stížnost. Dne 22. 7. 2011 správní orgán 1. stupně žádost o poskytnutí informace odmítl. Dne 8. 8. 2011 podal žalobce proti tomuto rozhodnutí odvolání. Krajský úřad Moravskoslezského kraje rozhodnutím ze dne 5. 9. 2011 napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání s tím, že své nové rozhodnutí o odmítnutí žádosti žalobce správní orgán 1. stupně patřičně odůvodní. Vzhledem k tomu, že správní orgán 1. stupně nedodržel zákonem stanovenou lhůtu pro vyřízení žádosti o poskytnutí informace, byla dne 17. 10. 2011 podána k nadřízenému správnímu orgánu žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu. Moravskoslezský kraj rozhodl usnesením ze dne 20. 10. 2011, č.j. MSK 180970/2011, které nabylo právní moci dne 20. 10. 2011, o postoupení podání správnímu orgánu 1. stupně. Protože správní orgán 1. stupně v zákonné lhůtě požadované informace neposkytl, nebo nerozhodl o jejich odeprání, byla dne 15. 11. 2011 Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje podána žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu. Dne 29. 11. 2011 vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje příkaz k učinění opatření k nápravě a správnímu orgánu 1. stupně přikázal do 7 dnů od doručení příkazu žalobcově žádosti o poskytnutí informace vyhovět poskytnutím požadované informace, nebo vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Dne 5. 12. 2011 správní orgán 1. stupně rozhodl o odmítnutí žádosti žalobce. Dne 20. 12. 2011 podal žalobce proti rozhodnutí správního orgánu 1. stupně odvolání. Dne 2. 2. 2012 vydal Krajský úřad Moravskoslezského kraje rozhodnutí č.j. MSK 8426/2012, kterým odvoláním napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu 1.stupně k novému projednání z důvodu nedostatečného odůvodnění rozhodnutí. Dne 13. 3. 2012 správní orgán 1. stupně vydal rozhodnutí, kterým žádost žalobce o poskytnutí informace odmítl. Dne 29. 3. 2012 podal žalobce proti rozhodnutí správního orgánu 1. stupně odvolání. Krajský úřad Moravskoslezského kraje vydal dne 2. 5. 2012 rozhodnutí č.j. MSK 52118/2012, kterým odvoláním napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu 1.stupně k novému projednání z důvodu nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dne 28. 5. 2012 podal žalobce Okresnímu státnímu zastupitelství oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby. Dne 6. 6. 2012 správní orgán 1. stupně rozhodl o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací. Dne 21. 6. 2012 podal žalobce odvolání. Krajský úřad Moravskoslezského kraje rozhodnutím č.j. MSK 90687/2012 ze dne 11. 7. 2012 rozhodnutí správního orgánu 1.stupně zrušil a věc mu vrátil k novému projednání pro nepřezkoumatelnost z důvodu nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dne 21. 7. 2012 bylo žalobci doručeno vyrozumění Policie České republiky, kdy šetřením bylo zjištěno, že se nejedná o podezření ze spáchání trestného činu, přestupku ani jiného správního deliktu, ale o pochybení pracovníků správního orgánu a to nedodržováním zákonem stanovených lhůt. Dne 29. 8. 2012 bylo řízení ve věci žádosti žalobce o poskytnutí informací zastaveno, když správní orgán na základě podané žádosti ze dne 3. 10. 2011 o nahlédnutí do spisu podle § 38 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podal žalobci po prokázání právního zájmu požadované informace. Dne 12. 2. 2013 podal žalobce žádost o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za průtah v řízení. Dne 22. 3. 2013 bylo žalobci sděleno, že věc byla postoupena žalovanému. Žalovaný v dopisu ze dne 7. 8. 2013 konstatoval, že považuje za dostačující prostředek nápravy konstatování porušení práva, a to z důvodů překročení lhůty pro vydání rozhodnutí.

V řízení bylo třeba vyřešit základní otázku, tedy zda rozhodoval Magistrát města Opavy a Krajský úřad Moravskoslezského kraje o poskytnutí informací dle informačního zákona v rámci samostatné nebo přenesené působnosti.

Pokud by Magistrát města Opavy a Krajský úřad Moravskoslezského kraje jednaly v působnosti přenesené, pak by za případně vzniklou škodu nesprávným úředním postupem skutečně odpovídal stát zastoupený příslušným ministerstvem, který byl také žalobcem označen jako žalovaný. Za předpokladu, že odpověď na shora vznesenou otázku by zněla tak, že Magistrát města Opavy a Krajský úřad Moravskoslezského kraje rozhodovaly v rámci samostatné působnosti, nemohl soud uzavřít, že žalovaný je v řízení pasivně legitimován.

Shora uvedená otázka totiž vyplývá z ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, když podle tohoto ustanovení územní samosprávné celky odpovídají za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci svěřené jim zákonem v rámci samostatné působnosti (dále jen „územní celky v samostatné působnosti“).

Podle § 2 odst. 1 informačního zákona povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Lze tedy uzavřít, že jako povinný subjekt v projednávaném případě je územní samosprávný celek.

Podle § 14 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o krajích“) do samostatné působnosti kraje patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů kraje, pokud nejde o přenesenou působnost kraje.

Podle § 14 odst. 2 zákona o krajích do samostatné působnosti kraje patří zejména záležitosti uvedené v § 11, 35, 36 a 59, s výjimkou vydávání nařízení kraje, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti svěří zákon.

Ačkolí poskytování informací občanům zákon o krajích výslovně neupravuje jako samostatnou působnost kraje, v tomto směru soud poukazuje na § 16 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého do samostatné působnosti hlavního města Prahy (poznámka soudu – které je na roveň postavení krajů) patří zejména záležitosti uvedené v § 59 a 68. Hlavní město Praha v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeb bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Podle § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti uvedené v § 84, 85 a 102, s výjimkou vydávání nařízení obce. Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde

především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Ze shora uvedeného pak vyplývá, že uspokojování potřeb informací náleží skutečně do samostatné působnosti města Opavy a Moravskoslezského kraje.

Ve smyslu § 1 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., je tedy zřejmé, že povinnost poskytovat informace ve smyslu informačního zákona je v konkrétním případě povinností magistrátu města Opavy a Moravskoslezského kraje v rámci jejich samostatné působnosti, a nikoli tedy žalovaného – České republiky v tomto řízení zastoupené Ministerstvem vnitra ČR.

Žalovaný nebyl v této věci pasívně legitimován, a proto soud nezbylo, než žalobu zamítnout. Soud sám neměl možnost zhojit nedostatek spočívající ve správném označení žalovaného, které je zcela jistě ve zřetelné dispozici žalobce.

Pokud soud zvažoval případné poučení ve smyslu § 118a o.s.ř., dospěl k závěru, že takovéto případné poučení je obsahově vyloučeno.

Náklady řízení by ve smyslu ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. náležely ve věci úspěšnému žalovanému, který požadoval náhradu za 4 úkony po 300,- Kč podle § 151 odst. 3 o.s.ř.

Soud zde však postupoval podle § 150 o.s.ř., podle kterého jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nebo odmítne-li se účastník bez vážného důvodu zúčastnit prvního jednání s mediátorem nařízeného soudem, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat.

Žaloba v předmětné věci sice byla zamítnuta, ale pouze z toho důvodu, že žalobce podal žalobu proti žalovanému, který ve věci nebyl pasívně legitimován, ale pokud se týká věcné stránky věci, musí soud konstatovat, že ze strany správního orgánu 1. stupně, tedy magistrátu města Opavy, se vůči žalovanému jednalo až o šikanózní jednání a žalovaný zde jako dohledový orgán naprosto selhal ve své dohledové činnosti. Proto soud považuje za nespravedlivé, v rozporu s dobrými mravy, aby ve věci, byť úspěšnému žalovanému, byla proti žalobci přiznána náhrada nákladů řízení. Proto bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno pod bodem II. výroku rozsudku.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 7.

V Praze dne 15. června 2016

Vlasta

Huráňová

Za správnost vyhotovení: Vlasta Huráňová

Digitalizace podpisu Vlasty Huráňové
Dle § 2, odst. 2 písm. b) zákona č. 186/2006 Sb.
Číslo: 000214463, souřadnice: 118, 118, 118
Huráňová, Vlasta
Datum: 2016.06.11 13:47:56 +0200

JUDr. Iva Kaňáková, v.r.
soudkyně

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marcely Kučerové a soudců Mgr. RNDr. Jany Zaoralové a JUDr. Jana Pavlíčka ve věci žalobkyně: **České republiky - Ministerstva vnitra**, zast. Mgr. Pavlem Cížinským, advokátem, se sídlem Praha 2, Ječná 548/7,

proti žalované: **České republice - Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nesprávným úředním postupem, k odvolání žalobkyně i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 13. října 2015, č.j. 10 C 648/2014-30,

t a k t o :

Rozsudek soudu I. stupně se ve vyhovujícím výroku o věci samé (I.) **m ě n í** tak, že žaloba o uložení povinnosti žalované zaplatit žalobkyni 16.250,- Kč s 8,05% úrokem z prodlení ročně od 8.10.2014 do zaplacení **se z a m í t á**.

V zamítavém výroku o věci samé (II.) se rozsudek soudu I. stupně **p o t v r z u j e**.

Žalobkyně je povinna zaplatit žalované na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů 1.200,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni 16.250,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 8.10.2014 do zaplacení do tří dnů od právní moci (výrok I.). Žalobu s návrhem, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobkyni 48.750,- Kč s příslušenstvím a aby soud konstatoval, že průtahy v řízení o vydání povolení k trvalému pobytu vedeném u Ministerstva vnitra České republiky pod sp. zn. OAM-15259/TP-2012 došlo k zásahu do práva žalobce na ochranu soukromého a rodinného života, k zásahu do práva žalobce na ochranu lidské důstojnosti a k zásahu práva žalobce na získání povolení k trvalému pobytu dle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/109/ES a dle § 68 zákona o pobytu cizinců na území České republiky, zamítl (výrok II.). O nákladech rozhodl tak, že na jejich náhradu nemá žádný z účastníků právo.

Z odůvodnění rozsudku soudem I. stupně vyplývá, že takto soud rozhodl o žalobě, již se žalobkyně domáhala konstatování, že průtahy v řízení o vydání povolení k trvalému pobytu vedeném u Ministerstva vnitra České republiky pod sp. zn. OAM-15259/TP-2012 došlo k zásahu do práva žalobce (míněno žalobkyně) na ochranu soukromého a rodinného života, k zásahu do práva žalobce (míněno žalobkyně) na ochranu lidské důstojnosti a k zásahu do práva žalobce (míněno žalobkyně) na získání povolení k trvalému pobytu dle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/109/ES a dle § 68 zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Požadovala rovněž, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobkyni přiměřené zadostiučinění ve výši 65.000,- Kč s příslušenstvím. V žalobě uváděla, že žalobkyně je občankou Vietnamu a podala žádost o povolení k trvalému pobytu dne 12.7.2012. Věc měla být rozhodnuta nejpozději do 11.9.2012. Rozhodnutí o povolení k pobytu bylo vydáno až dne 11.10.2013 a doručeno 15.10.2013. Žalobkyně uplatnila u žalované dne 7.4.2014 nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nesprávným úředním postupem – porušením práva na spravedlivý proces, resp. na vydání rozhodnutí o trvalém pobytu v zákonem stanovené lhůtě, a to ve výši částky 2.500,- Kč za každý měsíc trvání průtahů nebo nepřiměřené délky řízení, tedy za 13 měsíců celkem 32.500,- Kč. Uváděla, že udělení povolení k pobytu má velmi vysoký význam pro život cizince v České republice, je jím podmíněno právo vykonávat výdělečnou činnost a nároky v oblasti sociální. Dále uplatnila nárok na přiměřené zadostiučinění za zásah do práva na ochranu soukromého a rodinného života, do práva na ochranu lidské důstojnosti, do práva na získání povolení k trvalému pobytu dle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/109/ES a do práva na získání povolení k trvalému pobytu dle § 68 zákona o pobytu cizinců. Uváděla, že byla nucena pobývat v České republice po dobu 13 měsíců v horším postavení držitele dlouhodobého pobytu, a vznikla jí tak újma, kterou ohodnotila částkou 2.500,- Kč za každý měsíc upírání práva na povolení k trvalému pobytu, celkem tedy 32.500,- Kč. Nejistota spojená s dlouhotrvajícím řízením o povolení k pobytu byla velmi zatěžující. Navíc se žalobkyni narodila dcera dne 10.6.2013, v důsledku prodlení žalované nezískala dcera trvalý pobyt a veřejné zdravotní pojištění hned narozením a i ona se ocitla v pobytové provizorii a muselo jí být kupováno komerční zdravotní pojištění. Celá situace tak byla pro žalobkyni ještě více stresující.

Žalovaná s žalobou nesouhlasila s tím podstatným odůvodněním, že již konstatovala porušení práva a toto se jeví jako dostatečné. I když se správní orgán dopustil nesprávného úředního postupu spočívajícího v nedodržení zákonem stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí, v daném případě žádná újma vzniklá v přímé příčinné souvislosti s předmětnou nečinností správního orgánu neexistuje. Poukazovala na skutečnost, že správní orgán byl nucen vyzvat

žalobkyni k předložení manželova vyúčtování záloh pojistného na důchodové pojištění za rok 2011, když osobou společně posuzovanou se žalobkyní byl i její manžel. Řízení o vydání povolení k trvalému pobytu však nemohlo mít vliv na jakékoliv snížené postavení žalobkyně, neboť tato v průběhu předmětného řízení pobývala na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání.

Po provedeném dokazování soud I. stupně dovodil, že žaloba je důvodná pouze zčásti. Při odkazu na ust. § 13 odst. 1, § 31a odst. 1, 3 zákona č. 82/1998 Sb. (OdpŠk), ust. § 169 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., jakož i při odkazu na judikaturu Nejvyššího soudu ze dne 13.4.2011, publikovanou ve stanovisku CpjN 206/2010, uzavřel, že žaloba je důvodná v požadavku na přiměřené zadostiučinění ve výši 16.250,- Kč. Zdůraznil, že žalobkyně podala žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dne 12.7.2012, žalovaná vydala povolení k trvalému pobytu až dne 11.10.2013. Rozhodnutí má být vydáno ve lhůtě 60 dnů. I když bylo řízení přerušeno na dobu 25 dnů, pak v řízení trvajícím 15 měsíců došlo k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v nedodržení zákonem stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí. Toto ostatně konstatovala i žalovaná ve svém dopise ze dne 6.10.2014. Za každý měsíc, o který přesahovala doba, kdy měl správní orgán rozhodnout, přiznal soud proto žalobkyni částku 1.250,- Kč (13 měsíců x 1.250,- Kč). Soud se dále zabýval tím, zda je namístě snížení nebo zvýšení ze základní částky, a dospěl k závěru, že není. Věc nebyla složitá, nejednalo se o věc banální, bylo třeba provést pobytovou kontrolu, vyžádat si opis z rejstříku trestů a přestupků. Žalobkyně se na délce řízení zásadní měrou nepodílela, i když všechny doklady nepředložila s žádostí, doplnila je však v poskytnuté lhůtě. Věc pro žalobkyni neměla zásadního významu. K tomu poukázal soud na skutečnost, že žalobkyně pobývala na území státu na základě povolení k dlouhodobému pobytu a je podnikatelka. Vydání povolení k trvalému pobytu proto pro ni nemohlo mít význam ve výdělečné činnosti. Žalobkyně měla sjednáno pojištění do 16.7.2013, nové pojištění si sjednala od 5.4.2013. Žalobkyně přitom neuvedla, jaký rozdíl je v pojištění, které uzavřela, a jakou částku by platila po získání trvalého pobytu. Soud proto žalobě vyhověl jen v částce 16.250,- Kč, co do zaplacení částky 16.250,- Kč žalobu zamítl.

Soud I. stupně se zabýval dalším uplatněným nárokem žalobkyně na zaplacení částky 32.500,- Kč s příslušenstvím ohledně dalšího nároku uvedeného ve výroku rozhodnutí II. s požadavkem konstatování porušení práva a žalobkyni ohodnoceného požadavkem na imateriální újmu ve výši 48.750,- Kč. Dospěl k závěru, že tyto důvodné nejsou. Žalobkyně tvrdila, že byla nucena pobývat v České republice po dobu 13 měsíců v horším postavení držitele dlouhodobého pobytu s tím, že se ocitla v nejistém postavení, kdy jako cizinka mohla dostat zamítavé rozhodnutí a být tak nucena vycestovat v horizontu dní či několika týdnů z České republiky do Vietnamu. K tomu soud uvedl, že žalobkyně se však na území České republiky pohybovala na základě povolení k dlouhodobému pobytu, takže se nemusela obávat, že by byla nucena vycestovat v řádu několika dnů. Tvrzená nejistota se neliší od dopadu běžných životních situací, které přinášejí emocionální zátěž a s nimiž je nucen vyrovnávat se v životě každý, komu se přihodí. Žalobkyně dále tvrdila, že dcera žalobkyně, která se jí narodila dne 10.6.2013, tak nezískala trvalý pobyt a veřejné zdravotní pojištění hned narozením a muselo jí být kupováno komerční zdravotní pojištění. K tomu soud odkázal na ust. § 66 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., z něhož vyplývá, že o trvalý pobyt musí dítě rovněž požádat a není mu udělen automaticky. Pokud se týká pojištění, žalobkyně nepožadovala zaplatit částku za toto pojištění vzniklé dle pojistné smlouvy ze dne 26.6.2013. Soud též poukázal na Manuál pro aplikaci zákona č. 82/1998 Sb., který uvádí, kdy může dojít ke zvýšení finančního zadostiučinění, a stanoví, že základní částka zadostiučinění může být zvýšena až o 50 %, jestliže měla pro stěžovatele velký význam. Tvrzená porušení uvedených

práv mohou být tedy pouze skutečností, která umožňuje ve smyslu § 31a odst. 3 písm. e) zákona č. 82/1998 Sb. soudu zohlednit takovou případnou osobnostní újmu v rámci řízení o porušení práva na spravedlivý proces při rozhodování o velikosti újmy vzniklé v důsledku průtahů řízení, a zvýšit či snížit význam předmětu řízení pro žalobkyni. Soud se tvrzenou újmou zabýval v uplatněném nároku na náhradu újmy vzniklé v důsledku průtahů v řízení, kdy neshledal důvod pro zvýšení finančního odškodnění. Proto žalobu ve výroku II. zamítl.

O příslušenství pohledávky bylo rozhodnuto dle § 517 odst. 2 o.z. ve spojení s nařízením vlády č. 142/1994 Sb. s tím, že přiznal úroky z prodlení od 7.10.2014, neboť žalovaná dopisem ze dne 6.10.2014 konstatovala porušení práva a omluvila se žalobkyni.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 2 o.s.ř. s tím, že žalované, které by příslušela poměrná část nákladů řízení, žádné náklady nevznikly.

Proti tomuto rozhodnutí se včas odvolali oba účastníci sporu. Žalobkyně napadla zamítavý výrok o věci samé a výrok o nákladech řízení, žalovaná napadla odvoláním vyhovující výrok do věci samé a akcesorický výrok o nákladech řízení.

Žalobkyně ve svém odvolání zejména namítala, že soud I. stupně v rozhodnutí zastává názor, že porušení jiných práv, než přímo práva na spravedlivý proces, jsou okolnostmi zohledňovanými pouze v rámci porušení práva na spravedlivý proces, zejména v rámci posuzování dle § 31a odst. 3 písm. e) zákona č. 82/1998 Sb. (OdpŠk). Žalobkyně se naopak domnívá, že je třeba rozlišovat dva druhy samostatných nároků, a to 1) nárok na odškodnění nemajetkové újmy způsobené porušením práva na spravedlivý proces, resp. z porušení práva rozhodnout v přiměřené lhůtě, se kterým je spojeno výlučné odškodnění stavu nejistoty, přičemž výsledek samotného řízení, v němž k průtahům došlo, je irelevantní, a 2) nároky vyplývající z porušení jiných práv, které jsou od práva na spravedlivý proces odlišné, přičemž k porušení těchto práv došlo rovněž tím, že tato práva nebyla přiznána včas. Tato práva mohou být jak povahy nemajetkové, taktéž povahy majetkové. K tomu uváděla různé fiktivní situace nevztahující se k danému řízení, kdy účastníku kromě nemajetkové újmy způsobené porušením práva na rozhodnutí v přiměřené lhůtě vznikne i újma další. Odkazovala na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30.1.2013, sp. zn. 30 Cdo 4091/2011. I v případě, že by se odvolací soud se stanoviskem žalobkyně neztotožnil, nepovažovala za správný názor soudu I. stupně, dle kterého nemělo řízení o trvalém pobytu pro žalobkyni vážný význam, a tudíž je namístě při stanovení výše poskytnutého zadostiučinění držet se při spodní hranici doporučené ve stanovisku Nejvyššího soudu ze dne 13.4.2011, sp. zn. Cpjn 206/2010. K tomu uváděla, že statut dlouhodobého pobytu představuje podstatně horší právní postavení, než statut trvalého pobytu, a nadto se vzhledem k průtahům v řízení do horšího postavení na území České republiky dostala i její dcera, která se jí v průběhu řízení narodila. K těmto okolnostem měl soud I. stupně přihlédnout a přiznat žalobkyni zvýšení poskytnutého zadostiučinění. Konkrétně namítala, že statut dlouhodobého pobytu vykazuje oproti statutu trvalého pobytu mnohé nevýhody, zejména ohledně stability a kvality práva pobytu, když právo dlouhodobého pobytu je vcelku velmi snadno zrušitelné či neprodloužitelné. Také v oblasti pracovní, sociální i v oblasti zdravotního pojištění jsou dány rozdíly. Nelze tedy zjednodušit situaci natolik, že pokud měla během řízení o trvalém pobytu zároveň povolen pobyt dlouhodobý, nemohlo mít pro žalobkyni nepřiměřeně dlouho trvajícím řízením velký význam. Nesouhlasila též s názorem soudu I. stupně, dle kterého dcera žalobkyně nemohla trvalý pobyt získat narozením, ale musela by o udělení trvalého pobytu žádat. Ačkoliv žádost o trvalý pobyt by pro to, aby její dcera mohla tento získat, byla nutná, nic to nemění na skutečnosti, že dcera musela žádat o trvalý pobyt až několik měsíců po svém narození. Tím byla znevýhodněna zejména v tom, že se nemohla účastnit veřejného zdravotního pojištění a žalobkyně jí musela hradit pojištění komerční, které v případě onemocnění mnoho druhů

lékařské péče nepokrývá. Cizinci s komerčním pojištěním tak žijí neustále v nejistotě, zda jim bude zdravotní péče uhrazena, či zda jim vznikne dluh. Navrhla, aby odvolací soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém odvolání zejména namítala, že soud I. stupně danou věc nesprávně zhodnotil po právní stránce, když po danou věc postačí samotné konstatování porušení práva a písemná omluva ze strany žalované, resp. Ministerstva vnitra, která je dostačující formou satisfakce. Po celou dobu předmětného správního řádu žalobkyně a členové její rodiny mohli oprávněně pobývat a též pobývali na území České republiky, žádná závažná újma proto žalobkyni nevznikla a ani vzniknout nemohla. Porušení práva žalobkyně na spravedlivý proces, tedy překročení zákonné lhůty k vydání rozhodnutí nebylo takové intenzity, aby muselo být odškodněno ze strany žalované poskytnutím peněžitého zadostiučinění. Navrhla, aby odvolací soud napadené rozhodnutí ve vyhovujícím výroku o věci samé změnil tak, že se žalobkyni nepřiznává náhrada nemajetkové újmy v penězích, resp. aby žaloba byla zamítnuta.

Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, dle § 212 a § 212a o.s.ř. Dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně důvodné není, naopak důvodným shledal odvolání žalované.

Soud I. stupně dostatečným způsobem zjistil skutkový stav věci, ostatně zjištěný skutkový stav nebyl v žádném odvolání ani zpochybněn; odvolací soud z něj proto vycházel. Vycházel proto i ze skutkového závěru soudu I. stupně, že ve správním řízení vedeném správními orgány žalované byla porušena povinnost vyplývající z ust. čl. 38 odst. 2 Listiny rozhodnout v zákonné lhůtě, která byla pro případ předmětného správního řízení o vydání povolení k trvalému pobytu stanovena ust. § 169 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb. do 60 dnů ode dne podání žádosti. Správní orgán tuto lhůtu totiž překročil, a to i s přihlédnutím k přerušení řízení na 25 dní, o 13 měsíců.

Nejvyšší soud se ve svém rozhodnutí ze dne 29.9.2015, sp. zn. 30 Cdo 344/2014 zabýval tím, zda se i na správní řízení vztahuje článek 38 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy a zda jsou pro posouzení újmy způsobené nepřiměřenou délkou správního řízení aplikovatelné závěry uvedené ve stanovisku Nejvyššího soudu ze dne 13.4.2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, uveřejněného pod číslem 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen Stanovisko). Uzavřel, že „hovoří-li Stanovisko o správních řízeních, má tím na mysli pouze ta správní řízení, na něž čl. 6 odst. 1 Úmluvy dopadá. Závěr, že nepřiměřená délka správního řízení způsobila účastníkům řízení nemajetkovou újmu, je dán, jestliže v posuzovaném správním řízení jde o spor o právo nebo závazek, který je opravdový a vážný a jehož rozhodnutí má přímý vliv na existenci, rozsah nebo způsob výkonu daného práva nebo závazku, jestliže má toto právo nebo závazek svůj základ ve vnitrostátním právu a jestliže je právo nebo závazek, o které se v daném případě jedná, soukromoprávní povahy. Nejsou-li splněny tyto předpoklady, pak na dané správní řízení čl. 6 odst. 1 Úmluvy nedopadá, a tudíž nelze aplikovat ani stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 13.4.2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, uveřejněné pod číslem 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. Ve správním řízení může dojít ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. k nesprávnému úřednímu postupu, jestliže správní orgán porušil svou povinnost učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Jelikož na tento nesprávný úřední postup nedopadají závěry uvedeného stanoviska, neuplatní se ani vyvratitelná domněnka vzniku újmy To však ještě neznamená, že v případě nepřiměřené délky tohoto správního řízení nejde o nesprávný úřední postup ve smyslu zákona č. 82/98 Sb. Na správní řízení tak lze aplikovat větu druhou § 13 odst. 1 OdpŠk. Z tohoto důvodu jsou postižitelné jednotlivé průtahy v řízení, tedy pokud správní orgán porušil svou povinnost učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené

lhůtě. Jelikož na tento nesprávný úřední postup nedopadají závěry Stanoviska, neuplatní se ani vyvratitelné domněnka vzniku újmy. V tomto případě je tudíž poškozený povinen prokázat jak vznik újmy, tak příčinnou souvislost mezi průtahy a vznikem újmy“.

V intencích závěrů výše uvedeného stanoviska soud I. stupně pochybil, pokud posuzoval přiměřenost délky předmětného správního řízení podle zásad uvedených ve Stanovisku a vyšel z vyvratitelné domněnky o vzniku újmy žalobkyně a z částek tam uvedených pro odškodnění nemajetkové újmy způsobené v důsledku nepřiměřené délky řízení. Stanovisko lze totiž bez dalšího vztáhnout jen na ta správní řízení, na něž dopadají, a dle kritérií vymezených ve výše uvedeném rozhodnutí Nejvyššího soudu předmětné správní řízení takovým řízením není; zejména v něm nešlo o soukromoprávní vztah, ale o vztah vyplývající z veřejného práva (získání povolení k trvalému pobytu).

Skutková zjištění soudu I. stupně, která odvolací soud považuje za správná, však umožňují odvolacímu soudu o žalobě rozhodnout. Soud I. stupně se totiž v rámci žalobního požadavku žalobkyně, která se domáhala dvojího zadostiučinění tak, jak ve svém odvolání formulovala, zabýval i tím, zda žalobkyni v souvislosti s porušením povinnosti žalované vydat rozhodnutí o trvalém pobytu v zákonné lhůtě nevznikla konkrétní újma. Žalobkyně tuto újmu sice formálně popisovala výčtem jednotlivých práv (viz výrok II. rozsudku soudu I. stupně), konkrétně však specifikovala jen nejistotu spočívající v tom, že nevěděla, zda a kdy by musela opustit Českou republiku v případě zamítavého rozhodnutí. Soud I. stupně se však s touto tvrzenou újmou správně vypořádal odkazem na skutečnost, že žalobkyně v době podání žádosti o trvalý pobyt již byla oprávněna na území České republiky dlouhodobě pobývat, mohla se zde tedy zdržovat se svoji rodinou, pracovat či podnikat. K tvrzené újmě v podobě nejistoty, zda nebude muset Českou republiku opustit v řádu dnů či týdnů, tak neměla žádný objektivní důvod. Její nejistota tak mohla být jen běžnou emocionální zátěží tak, jak správně zhodnotil soud I. stupně. Ani další konkretizovaná újma v podobě tvrzení, že díky prodávám ve správním řízení nezískala dcera žalobkyně zdravotní pojištění již dříve, a musela být proto pojištěna komerčně, není důvodem pro přiznání zadostiučinění. Nepožaduje-li žalobkyně majetkovou újmu za komerční připojištění svého dítěte (v průběhu odvolacího řízení uváděla, že tak činí v jiném řízení), je zřejmé, že nemajetková újma mohla žalobkyni vzniknout jen tím, že určitý čas strávila tím, že dceři komerční připojištění sjednala, což je záležitost natolik marginální, že ji za újmu ani nelze považovat. V ostatním (tedy že komerční pojištění nebylo plnohodnotné pojištění zákonnému atd.) se však tato tvrzení týkající nezletilé dcery žalobkyně, která však jako žalobkyně v daném sporu nevystupovala. Poskytla-li tedy žalovaná na základě předžalobní výzvy žalobkyni omluvu za nepřiměřeně dlouhé správní řízení o udělení povolení k trvalému pobytu, poskytla jí za vzniklou emocionální zátěž související se správním řízením i za úkony související s nutností sjednat její dceři komerční pojištění těmto újmám přiměřenou mimosoudní satisfakci.

Lze tak dospět k závěru, že žalobkyně sice prokázala, že správní orgány nerozhodly o její žádosti na udělení trvalého pobytu včas, v zákonné šedesátidenní lhůtě, avšak neprokázala další předpoklady odpovědnosti za škodu, tedy vznik odškodnitelné újmy a příčinnou souvislost mezi tvrzenou újmou a porušením povinnosti správních orgánů vydat rozhodnutí v zákonné lhůtě.

Odvolací soud proto postupoval dle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. a napadený rozsudek ve vyhovujícím výroku o věci samé změnil tak, že žalobu zamítl, a v zamítavém výroku rozsudek soudu I. stupně dle § 219 o.s.ř. potvrdil.

V souvislosti se změnou rozhodnutí rozhodoval odvolací soud znovu o nákladech řízení (§ 224 odst. 2 o.s.ř.). Žalovaná byla ve sporu plně úspěšná (§ 142 odst. 1 o.s.ř.)

a náklady jí vznikly v paušální částce 300,- Kč za každý úkon, který učinila (§ 151 odst. 3 o.s.ř. a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/96 Sb.). V řízení před soudem I. stupně učinila 2 úkony v podobě vyjádření k žalobě a účasti při jednání před soudem I. stupně, v odvolacím řízení učinila další 2 úkony v podobě odvolání a účasti při jednání odvolacího soudu. Celková náhrada nákladů řízení proto činí 1.200,- Kč. Lhůta a místo k plnění byly stanoveny dle § 149 odst. 1 a § 160 odst. 1 o.s.ř.

Poučení : Proti tomuto rozsudku **n e n í** dovolání přípustné.

V Praze dne 18. května 2016

JUDr. Marcela Kučerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Pletková Barbora

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Ištvánkové a soudkyň JUDr. Ivany Kotrčové a JUDr. Miluše Farské v právní věci žalobkyně: nar. bytem zast. Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem, se sídlem Praha 2, Ječná 548/7, proti žalované: **Česká republika- Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu, k odvolání žalobkyně i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 22. 4. 2015, č.j. 52 C 102/2014 – 31,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I.stupně se zamítavém výroku I. **potvrzuje**.
- II. Ve vyhovujícím výroku II. a ve výroku o nákladech řízení III. se rozsudek soudu I.stupně **zrušuje** a v tomto rozsahu se věc **vrací** soudu I.stupně k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se domáhala, aby soud konstatoval, že průtahy v řízení o její žádosti o povolení k trvalému pobytu, které bylo vedeno u Ministerstva vnitra ČR, pod sp. zn. OAM-20117/TP-2012, došlo k zásahu do jejího práva na ochranu soukromého a rodinného života a na ochranu lidské důstojnosti zaručeného v článku 10 Listiny základních práv a svobod, dále že došlo k zásahu do jejího práva na získání statusu dlouhodobě pobývajícího rezidenta dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/109/ES a do práva na získání trvalého pobytu dle § 68 zákona o pobytu cizinců, a že žalovaná je povinna zaplatit jí z toho důvodu přiměřené zadostiučinění ve výši 12 500,- Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení. Další žalobou se domáhala, aby jí žalovaná zaplatila přiměřené zadostiučinění rovněž ve výši 12 500,- Kč, neboť průtahy v témže správním řízení utrpěla nemajetkovou újmu, protože

bylo porušeno její právo na spravedlivý proces. Tvrdila, že podala 13. 9. 2012 žádost u Ministerstva vnitra o povolení k trvalému pobytu a doložila všechny potřebné dokumenty. Teprve však rozhodnutím ze dne 10. 4. 2013, č.j. OAM-20117 - 13/TP-2012, které nabylo právní moci 18. 4. 2013, jí žalovaná vydala povolení k trvalému pobytu dle zák. č. 326/1999 Sb. a přiznala jí postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství.

Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby, tvrdila, že průtah ve správním řízení, představující nevydání rozhodnutí v zákonné lhůtě 60 dnů není nijak podstatný a omluvila se za něj, což považuje za dostačující satisfakci. Žalobkyně, její manžel i jejich nezletilé děti u ní uplatnili nárok na přiznání přiměřeného zadostiučinění celkem v částce 571.875,- Kč a pravděpodobně dochází k překrývání jednotlivých nároků. Upozorňovala na větší množství žalob podaných žalobkyní a jejím manželem a tvrdila, že délka správního řízení nemohla žalobkyni způsobit újmu, neboť po celou dobu mohla s ostatními členy rodiny pobývat na území ČR a podnikat v rámci „cizineckého zákona“ a nebyla zkrácena ani na sociálních dávkách.

Nyní napadeným rozsudkem soud I.stupně výrokem I. zamítl žalobu, již se žalobkyně domáhala konstatování, že průtahy v řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu, došlo k zásahu do jejího práva na ochranu soukromého a rodinného života a k zásahu do jejího práva na získání statusu dlouhodobě pobývajícího rezidenta a do práva na získání trvalého pobytu podle § 68 o pobytu cizinců a co do požadavku na zaplacení částky 12.500,- Kč jako přiměřeného zadostiučinění z tohoto důvodu. Výrokem II. uložil žalované, aby žalobkyni zaplatila 12.500,- Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 7. 2. 2014 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozsudku. Žádnému z účastníků nepřiznal výrokem III. právo na náhradu nákladů řízení.

Soud I.stupně vyšel ze zjištění, že žalobkyně podala u Ministerstva vnitra 13. 9. 2012 žádost o povolení k trvalému pobytu a doložila potřebné dokumenty. Žalovaná obstarala ohledně žalobkyně i jejích rodinných příslušníků výpisy z evidence cizinců s povoleným pobytem na území ČR, ověřila pravdivost žalobkyní předložených dokumentů, 21. 3. 2013 provedla lustraci žalobkyně a opis z evidence rejstříků trestů a 25. 3. 2013 zpracovala předkládací zprávu k vydání povolení k trvalému pobytu s doporučením k vydání rozhodnutí a shledala, že náležitosti podle § 70 odst. 2 zák. č. 326/1999 Sb. byly doloženy. Rozhodnutím ze dne 10. 4. 2013, které nabylo právní moci 18. 4. 2013, vydala žalobkyni povolení k trvalému pobytu dle § 68 zák. č. 326/1999 Sb. a přiznala jí právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta. Dle usnesení Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 29. 3. 2013 bylo zjištěno, že návrhu žalobkyně na provedení opatření proti nečinnosti správního orgánu ve věci řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu na území ČR nebylo vyhověno, neboť o žádosti bylo již rozhodnuto. Dle usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2013, č.j. 11A 13/2013 – 18, bylo zastaveno řízení o ochranu proti nečinnosti žalovaného správního orgánu pro zpětvzetí žaloby.

Po stránce právní se soud I.stupně dovolal ust. § 68 odst. 1 a § 83 odst. 1 písm. a/ a § 69 odst. 1 písm. e/ zák. č. 326/1990 Sb. o pobytu cizinců na území ČR a dovodil, že lhůta k vyřízení žádosti o povolení k trvalému pobytu, pokud rozhodnutí nelze vydat bezodkladně, činí 60 dnů. Jelikož žalobkyně podala žádost 13. 9. 2012 a správní orgán rozhodl až 25. 3. 2013 až po téměř 7 měsících, překročil zákonem stanovenou lhůtu o 5 měsíců. V průběhu řízení hned po uplynutí zákonem stanovené lhůty se žalobkyně domáhala opatření proti

nečinnosti komise a bránila se i podáním správní žaloby. Dále se soud I.stupně dovolal ust. zák. č. 82/1998 Sb.(OdpŠk.), konkrétně § 13 odst.1, který označuje za nesprávný úřední postup i porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě a dospěl k závěru, že ze strany žalované došlo ve správním řízení k nesprávnému úřednímu postupu a tímto postupem bylo porušeno její právo na vydání rozhodnutí v přiměřené době jako součást práva na spravedlivý proces. Pokud šlo o požadavek žalobkyně, a to na konstatování, že průtahy v řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu došlo k zásahu do práva na ochranu soukromého a rodinného života, na ochranu lidské důstojnosti a práva žalobkyně na získání statusu dlouhodobě pobývajícího rezidenta a práva na získání práva trvalého pobytu, dospěl k závěru, že nárok žalobkyně, jak je uplatněn žalobou, není důvodný. Základní tvrzenou příčinou nemajetkové újmy žalobkyně je nesprávný úřední postup, spočívající v průtazích ve správním řízení. Tato žalobou tvrzená porušení práv jsou však zcela závislá na porušení práva na spravedlivý proces a nelze je od tohoto práva odtrhnout a uplatňovat samostatnou žalobou. Dále dovodil, že nebylo prokázáno a ani fakticky tvrzeno, jakým způsobem mělo být zasaženo do práva žalobkyně na ochranu soukromého a rodinného života a na ochranu lidské důstojnosti a zcela vylučoval, že by žalobkyni vzniklo tvrzené právo na získání trvalého pobytu, či právo na získání statusu dlouhodobě pobývajícího rezidenta. S touto argumentací zamítl v tomto rozsahu žalobu pod výrokem I.

Co do požadavku žalobkyně na zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou porušením povinnosti vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě, považoval jej soud co do základů za důvodný. Byť vzhledem k poměrně krátké době průtahů, za což by bylo možno dobu téměř 5 měsíců považovat, by dle názoru soudu stačilo konstatování, že bylo porušeno právo žalobkyně, má za to, že jsou tu dány okolnosti, pro které lze přiznat zadostiučinění v penězích. Dovolal se ustanovení § 31a a § 13 odst. 1 OdpŠk a dovodil, že při úvaze o výši přiměřeného zadostiučinění je třeba vycházet z manuálu Ministerstva spravedlnosti a stanoviska Nejvyššího soudu ČR sp.zn. Cpjn. 206/2010. Při prodlení 5 měsíců by měla činit základní částka 6.250,- Kč (jeden měsíc prodlení rovná se 1.250,- Kč) . Jelikož byla věc banální a bylo možno rozhodnout bez odkladu, zvýšil částku o 20 % , žalobkyni nebylo v jejím postupu co vytknout a proto zvýšení o dalších 20 % , věc byla projednávána pouze v jednom stupni, což odůvodňuje zvýšení o dalších 20 % a věc měla pro žalobkyni poměrně velký význam, což odůvodňuje zvýšení o 40 % , v součtu tedy činí zvýšení základní částky 100 %. Pokud bylo argumentováno obdobným sporem, probíhajícím u téhož soudu pod sp.zn. 14 C 180/2012, pak poukázal na to, že v této věci se jedná o jiné uplatněné nároky a rozsudek dosud není pravomocný.

O nákladech řízení rozhodl dle ust. § 142 odst. 2 o.s.ř. s tím, že žalobkyně měla úspěch pouze částečný, tedy žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nenáleží.

Proti tomuto rozsudku podala odvolání žalobkyně i žalovaná. Žalobkyně napadala zamítavý výrok, znovu rekapitulovala průběh předchozího řízení, včetně podání obou žalob. Tvrdila, že nesprávným úředním postupem, spočívajícím v nepřiměřené délce řízení, může být porušeno nejen právo žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, ale i jiné jeho základní právo, tak jako tomu bylo i v jejím případě, kdy došlo nejenom k porušení práva na spravedlivý proces dlouhotrvajícím řízením, ale i k porušení jejího práva na ochranu soukromého a rodinného života, na porušení práva na získání statusu dlouhodobě pobývajícího rezidenta a na získání práva trvalého pobytu tak, jak uplatnila první žalobou. Dle jejího názoru není možné celou tuto sféru podřadit pouze právu na spravedlivý proces. Navrhovala, aby odvolací soud napadené rozhodnutí zrušil (zřejmě v rozsahu, ve kterém bylo odvoláním napadeno) a věc vrátil soudu I.stupně k dalšímu řízení.

Žalovaná rovněž podala odvolání proti napadenému rozsudku, a to proti jeho vyhovujícímu výroku. Poukazovala na to, že před Obvodním soudem pro Prahu 8 probíhá řízení pod sp.zn. 5 C 116/2014, které ve vztahu k žalobkyni řeší stejnou věc a je zde překážka litispendence. Dále poukazovala na to, že žalobkyni nemohl vzniknout nárok na přiměřené zadostiučinění v penězích. Ona i celá její rodina odešla z Ukrajiny do České republiky za lepšími ekonomickými podmínkami, než které měla ve svém domovském státě a trvalý pobyt na území ČR získala nejen žalobkyně, ale i celá její rodina. Jak žalobkyně, tak její manžel byli před příchodem na území ČR nezaměstnaní a žalovaná považuje za neetické, aby cizinka, která získala pobytový status na území ČR z ekonomických důvodů, následně zažalovala stát za procesní pochybení, jež spočívá v nevydání rozhodnutí ve lhůtě stanovené zákonem. Po celou dobu správního řízení žalobkyně a členové její rodiny mohli oprávněně pobývat a také pobývali na území ČR a žádná závažná újma žalobkyni vzniknout nemohla. Navrhovala proto, aby odvolací soud změnil výrok II. napadeného rozsudku tak, že se žaloba zamítá, příp. aby řízení bylo pro překážku litispendence zastaveno.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaných odvolání napadený rozsudek, a to v celém jeho rozsahu dle ust. § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalované je důvodné, byť z jiných, než v něm uplatněných důvodů.

Nejprve je třeba zabývat se procesní námitkou žalované, že vedení řízení brání překážka řízení již zahájeného (litispendence), vedeného u téhož soudu pod 5 C 116/2014.

V tomto řízení jsou žalobci : 1/ (manžel žalobkyně) 2/ (žalobkyně), 3/ nezletilý (nezletilá) 4/ nezletilá (děti žalobkyně). V řízení soud konstatoval, že průtahy v řízení o žádosti žalobce 1/ a 2/ o povolení k trvalému pobytu došlo k zásahu práva žalobce na ochranu soukromého a rodinného života, stejně tak u žalobců 3/ a 4/. Žaloba se žádostí, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci 1/ přiměřené finanční zadostiučinění, stejně tak jako, aby byla povinna zaplatit žalobkyni 2/ přiměřené finanční zadostiučinění, byla mnoha výroky zamítnuta. Proti tomuto rozsudku bylo podáno odvolání a rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2015, sp.zn. 19 Co 420/2014, byl rozsudek soudu I.stupně zrušen a věc vrácena k dalšímu řízení. Odvolací soud dospěl k závěru, že žalobkyně nedomáhala ničeho za správní řízení týkající se její osoby. Takto byla také žaloba formulována. Z tohoto závěru vychází odvolací soud v tomto řízení, neboť řízení vedené pod sp.zn. 5C 116/2014 se nároků žalobkyně, které by měly pro její osobu vyplývat z dlouhotrvajícího správního řízení, nijak nedotýká. Nemůže se proto jednat o překážku dříve zahájeného řízení, pro kterou by bylo nutno řízení zastavit.

Soud I.stupně dostatečně zjistil skutkový stav věci a v tomto směru mu ani stranami není nic vytýkáno.

Žalobkyně se první žalobou domáhá konstatování, že průtahy v řízení o povolení k trvalému pobytu bylo zasaženo do jejího práva na ochranu soukromého a rodinného života a ochranu lidské důstojnosti, že průtahy v řízení bylo zasaženo do jejího práva na získání statusu dlouhodobě pobývajícího rezidenta a získání práva trvalého pobytu, a že z tohoto důvodu je žalovaná povinna zaplatit jí přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 12.500,- Kč. Druhou žalobou se domáhá, aby žalovaná bylo uloženo zaplatit jí přiměřené zadostiučinění ve výši 12.500,- Kč za porušení práva na spravedlivý proces ze stejného důvodu.

Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup může vyústit v přiznání přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu a dle § 13 odst. 1 OdpŠk. stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon, nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Dle § 31a odst. 1 OdpŠk. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Dle odst. 2 zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Dle odst. 3 v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k

- a/ celkové délce řízení;
- b/ složitosti řízení;
- c/ jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení a k tomu, zda využil opravných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení;
- d/ postupu orgánu veřejné moci během řízení;
- e/ významu předmětu řízení pro poškozeného.

Jak plyne z výše uvedené právní úpravy, je návrh žalobce důvodný pouze za předpokladu, že dojde ke zjištění nesprávného úředního postupu, spočívajícího v nevydání rozhodnutí ve stanovené lhůtě, neboť ve správním řízení o povolení k trvalému pobytu, je lhůta pro rozhodnutí správního orgánu stanovena a je třeba aplikovat ust. 13 odst. 1 věta druhá OdpŠk. V takovém případě buď soud konstatuje porušení práva jako přiměřené zadostiučinění nebo, pokud konstatování porušení práva nepostačuje, přisoudí žalobci finanční náhradu a není možné zároveň konstatovat porušení práva a přiznávat finanční náhradu. Na druhou stranu je však možné, že nesprávným úředním postupem, spočívajícím v nedodržení stanovené lhůty pro rozhodnutí ve správním řízení, bylo zasaženo do práv žalobce v různých směrech.

Postup správního orgánu v řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu cizinců je upraven zákonem č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky. Lhůta pro vyřízení žádosti podané u Ministerstva vnitra je stanovena v ust. § 169 odst. 1 písm. e/ a činí 60 dnů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.3.2013, sp.zn. 4 Ans 3/2013). Nedodržení zákonné lhůty je nutno hodnotit jako nesprávný úřední postup. Toto řízení je veřejnoprávní povahy a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod na něj nedopadá a stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp.zn. Cpjn. 206/2010, uveřejněné pod č. R 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek nelze aplikovat a ani se neuplatní vyvratitelná domněnka vzniklé nemajetkové újmy (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 9. 2015, sp.zn. 30 Cdo 344/2014). Je tedy na žalobci aby při neexistenci uvedené vyvratitelné domněnky svojí nemajetkovou újmu řádně tvrdil a prokázal.

Pokud jde o nároky uplatněné první žalobou, dospěl soud I.stupně k závěru, že žalobkyně netvrdila, jakým způsobem bylo zasaženo do jejího práva na ochranu soukromého

a rodinného života, případně lidské důstojnosti. Zároveň vylučoval, že by jí vzniklo tvrzené právo na získání trvalého pobytu, či statusu dlouhodobě pobývajících rezidenta. Je sice pravdou, že pokud soud I.stupně dospěl k závěru, že žalobkyně netvrdí nic o své nemajetkové újmě vzniklé z tohoto důvodu, měl jí poučit dle ust. § 118a odst. 1 o.s.ř., aby svá tvrzení doplnila a aby navrhla i důkazy k nim potřebné dle odst. 3. To sice soud I.stupně neučinil, avšak také z tohoto důvodu žalobu v tomto rozsahu zamítl. Jestliže ust. § 118a o.s.ř. slouží k poučení účastníka o tom, že pokud svá tvrzení nedoplní, může v řízení prohrát, pak zamítavý rozsudek je nutno považovat zcela jednoznačně za „takovéto poučení“. Přesto žalobkyně v odvolání nijak svá tvrzení v tomto směru nedoplnila a důkazy k nim nenabídla, byť věděla, že prohrála pro nedostatečná tvrzení o vzniku a existenci nemajetkové újmy. Odvolací soud proto vychází ze závěru, že žalobkyně nemajetkovou újmu v tomto rozsahu netvrdila a neprokázala. Napadený rozsudek byl proto ve výroku I. jako věcně správný potvrzen.

Při rozhodování o druhé žalobě vycházel soud I.stupně ze závěrů stanoviska Nejvyššího soudu, tedy, že pokud jde o nemajetkovou újmu vzniklou dlouho trvajícím řízením, není nutno ji prokazovat a presumuje se. Tento závěr, jak výše uvedeno, správný není. Podkladové řízení, ze kterého se žalobkyně zadostiučinění za nemajetkovou újmu pro překročení zákonem stanovených lhůt domáhá, je řízení správné. Nejedná se o rozhodování soukromoprávní povahy a domněnka vzniku újmy, byť vyvratitelná, se zde neuplatňuje. Žalobkyně proto musí tvrdit, v čem nemajetková újma konkrétně spočívala a jakého byla rozsahu a nabízet k tomuto tvrzení důkazy. Bude na soudu I.stupně, aby žalobkyni v tomto rozsahu poučil dle ust. § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř. a dále na žalobkyni, aby vedena tímto poučením svá tvrzení i důkazní návrhy doplnila. Soud I.stupně pak znovu rozhodne o zadostiučinění za nemajetkovou újmu, pozitivně pouze pokud bude prokázáno, že snád žalobkyni vznikla. Napadený rozsudek byl proto v tomto rozsahu, tedy ve výroku II. a ve výroku o nákladech řízení III. zrušen a věc vrácena soudu I.stupně k dalšímu řízení (§ 219a odst. 2 o.s.ř.).

Proti tomuto rozsudku **j e** možno podat dovolání výlučně za podmínek § 237 o.s.ř. do 2 měsíců od doručení prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 7 k Nejvyššímu soudu ČR.

V Praze dne 9. března 2016

JUDr. Eva Ištvánková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Helga Švejdová